

MYNDIGHETERS TILLGÄNGLIGGÖRANDE AV VÄRDEFULLA DATAMÄNGDER

SLUTRAPPORTERING AV LANTMÄTERIETS REGERINGSUPPDRAG

VAD ÄR PSI?

- Syfte
 - främja vidareutnyttjande av offentlig information,
 - skapa och upprätthålla en god konkurrens.

Handlingar som omfattas av lagen ska gå att vidareutnyttja för icke-kommersiella och kommersiella syften enligt bestämmelserna i lagen.

- Reglerar
 - Hur en myndighet får agera när den tillhandahåller handlingar för vidareutnyttjande.

PSI-LAGEN

- Lagen (2010:566) om vidareutnyttjande av handlingar från den offentliga förvaltningen.
- Trädde i kraft 2010.
- Reglerar hur myndigheter får agera när de tillhandahåller handlingar för vidareutnyttjande.
 - Statliga och kommunala myndigheter, kommunala bolag.
 - Arkiv, museer, bibliotek.
- Handlingar: både elektroniska och i pappersform.
- Vidareutnyttjande: användning av handlingar för andra ändamål än det ursprungliga.

EU VILL STÄRKA SIN DATAEKONOMI

EU ser ett behov av att utöka vidareutnyttjandet av offentligt finansierade data. Några citat med skälen för detta:

*”Enorma mängder **data som innehas av den offentliga sektorn** – däribland meteorologiska data och miljödata – kommer att **göras tillgängliga på ett snabbare och enklare sätt** för skapandet av nya produkter och tjänster och till förmån för utvecklingen av ett databaserat samhälle.”*

”Reformen utgör ett viktigt steg i arbetet för att tillhandahålla viktiga råmaterial för utvecklingen av artificiell intelligens och andra tillämpningar som är beroende av tillgången till stora datamängder. Den medför stora möjligheter för alla sektorer inom ekonomin och främjar tillväxten och skapandet av nya jobb.”

NYA DIREKTIVET

- Mycket är likt.
- Antaget av Europaparlamentet 4 april 2019.
- Antaget av Rådet 6 juni 2019.
- Implementeras inom två år i Sverige.

ÄNDRING AV PSI-DIREKTIVET

Det nya förslaget syftar till att öka vidareutnyttjandet av offentlig information eller data och innehåller bestämmelser om bl.a. att

- medlemsstaterna ska anta nationella strategier som syftar till att göra offentligt finansierade forskningsdata tillgängliga
- möjliggöra vidareutnyttjande av s.k. dynamiska data (handlingar i elektroniskt format som uppdateras ofta eller i realtid t.ex. transport- eller väderdata från sensorer och satelliter)
- kommissionen ska ges ett mandat att ta fram en särskild EU-gemensam lista med datamängder, så kallad "high-value data" som anses bidra till samhällsekonomiska vinster inom EU. De kategorier av datamängder som inkluderas i listan ska tillgängliggöras av medlemsstaterna utan avgifter och med minimala restriktioner
- inkludera vissa offentliga företag i direktivets omfattning (främst inom sektorerna vatten, energi och transport).

UPPDRAGET

Föreslå särskilt värdefulla **datamängder**

Analysera **budgetära konsekvenser** på kort och lång sikt

Analysera **samhällsekonomiska nyttor**

Ge förslag på **finansieringslösningar**

Uppdraget har slutredovisats till Regeringskansliet (Infrastrukturdepartementet) den 12 juni 2020

Lantmäteriet var samordnande myndighet för uppdraget som genomfördes i samverkan med

- de organisationer som är representerade i Geodatarådet
- Transportstyrelsen
- Bolagsverket
- Statens geotekniska institut
- Rymdstyrelsen

Slutrapporten beskriver resultatet av ett aktivt och nära samarbete mellan de i uppdraget utpekade organisationerna.

FÖRSLAG TILL KOMMISSIONEN

1. Geospaciala data
2. Jordobservation och miljö
3. Meteorologi
4. Statistik
5. Företag och företagsägande
6. Rörlighet

KRAV PÅ TILLGÄNGLIGGÖRANDE

Datamängderna ska tillgängliggöras avgiftsfritt och med minimala restriktioner via API:er, dvs:

- vara maskinläsbara
- vara åtkomliga via gränssnitt för tillämpningsprogram
- vara förenliga med villkor för öppna licenser

BRETT DELTAGANDE

- Aktiv arbetsgrupp från utpekade organisationer (ca 30 pers)
- Samarbete med Öppna data-utredningen och DIGG
- Tagit hjälp av konsulter för
 - nyttoanalys
 - ekonomiska beräkningar + finansieringslösningar
 - metodstöd
- Transparent process - publicerat anteckningar, filmer om uppdraget och status
- Dialog med kommissionens konsulter

SKAPANDE AV FÖRSLAG TILL DATAMÄNGDER

- Berörda offentliga organisationer listade lämpliga datamängder bland sina egna data.
- Användarnas behov inhämtades från olika användarföreträdare och andra experter - genom workshops, intervjuer m.m.
- Lantmäteriets arbetsgrupp sammanställde Sveriges förslag till särskilt värdefulla datamängder tillsammans med berörda aktörer.

FÖRSLAG TILL SÄRSKILT VÄRDEFULLA DATAMÄNGDER

Företag och företagsägande

Data om företag och företagsägande

Jordobservation och miljö

Data om geologi, geofysik och geoteknik

Data om skyddade områden och miljöobservationer

Data om växtlighet och arter

Geospaciala data

Avbildning av landskapet

Infrastruktur (fysisk och administrativ/juridisk)

Meteorologi

Data om meteorologi och meteorologiska prognoser

Rörlighet

Data om fordon och behörigheter

Trafikinformation

Transportnätverk

Statistik

Befolkningsstatistik

Ekonomiska indikatorer

NYTTOR PÅ ÖVER 10 MILJARDER

Metaanalysen visar på
samhällsekonomiska nyttor som
uppgår till

11,1

**miljarder kronor för
fyra datamängder**

Baserad på ett tiotal studier med
erfarenheter av öppna data
från andra länder

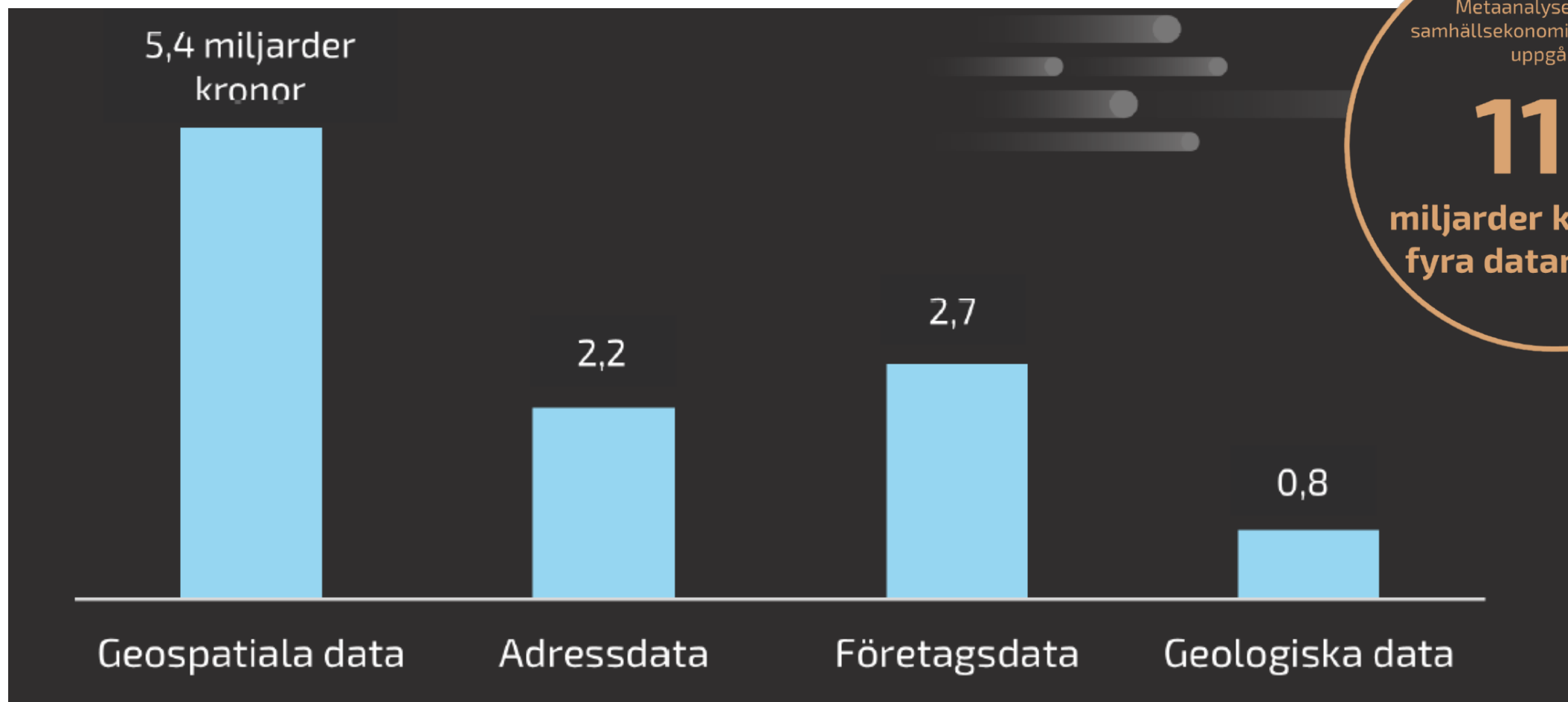
Den case-baserade nyttoanalysen
visar på samhällsekonomiska
nyttor på

10 - 21

**miljarder kronor
i fem sektorer**

Analys av förändring och
uppskattade nyttor av öppna data
utifrån 140 fallstudier

STORA VÄRDEN KAN FRIGÖRAS

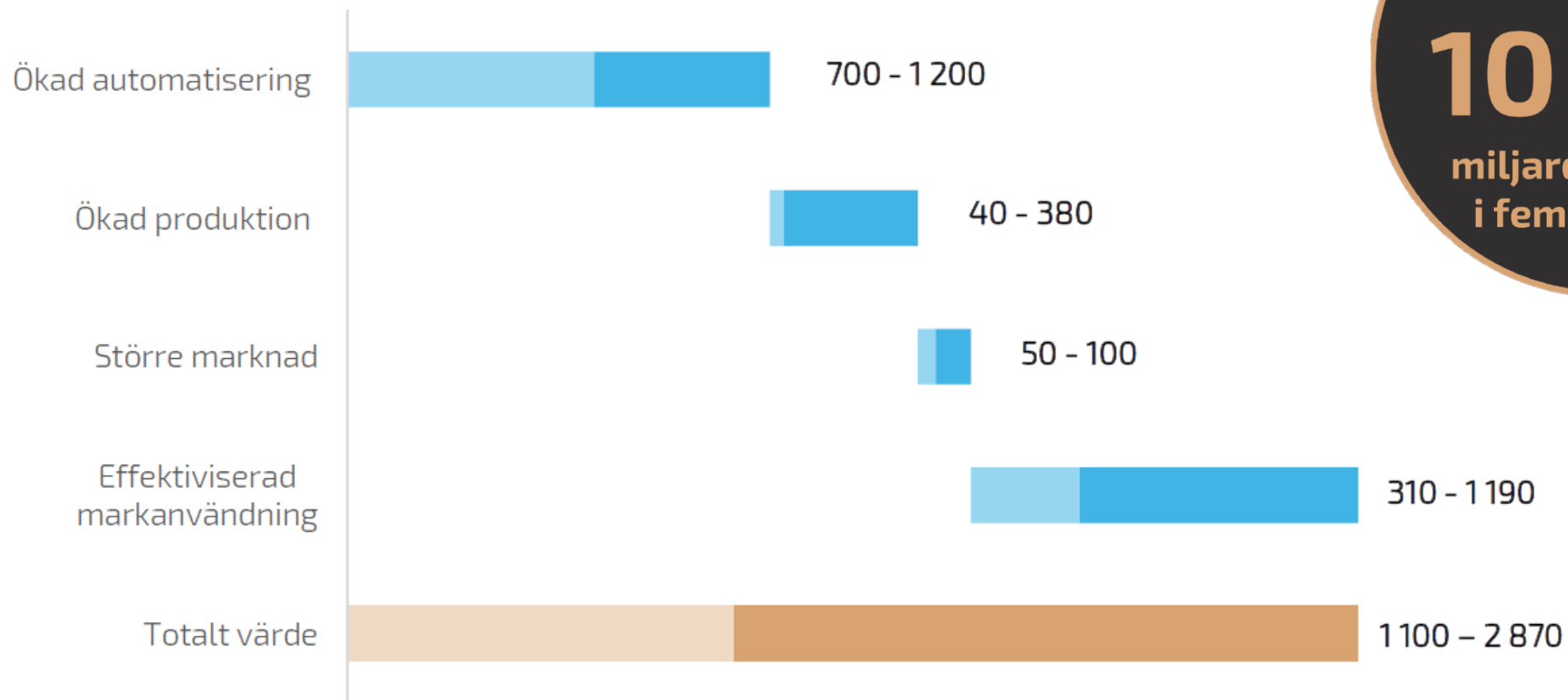
NYTTOR INOM FEM VIKTIGA SEKTORER

		(miljarder kronor)
	Areella Näringar	1,1 – 2,9
	IKT	2,6 – 6,4
	Bank & Finans	2,0 – 3,4
	Samhällsbyggnad	3,0 – 6,2
	Offentlig Sektor	1,1 – 1,7

Den case-baserade nyttoanalysen visar på samhällsekonomiska nyttor på

10 – 21
miljarder kronor
i fem sektorer

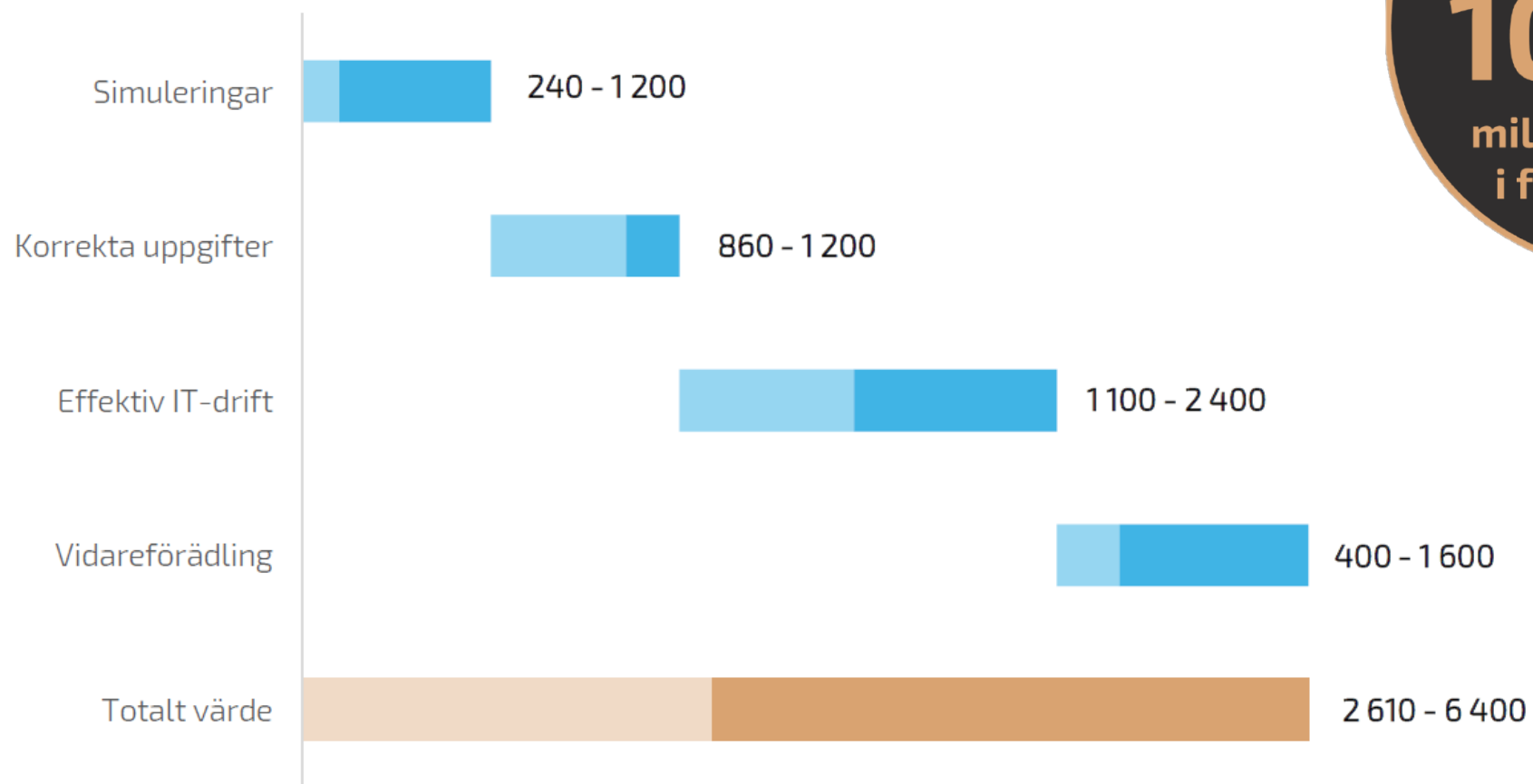
NYTTOR INOM AREELLA NÄRINGAR, MNKR

Den case-baserade nyttoanalysen visar på samhällsekonomiska nyttor på

10 - 21
miljarder kronor
i fem sektorer

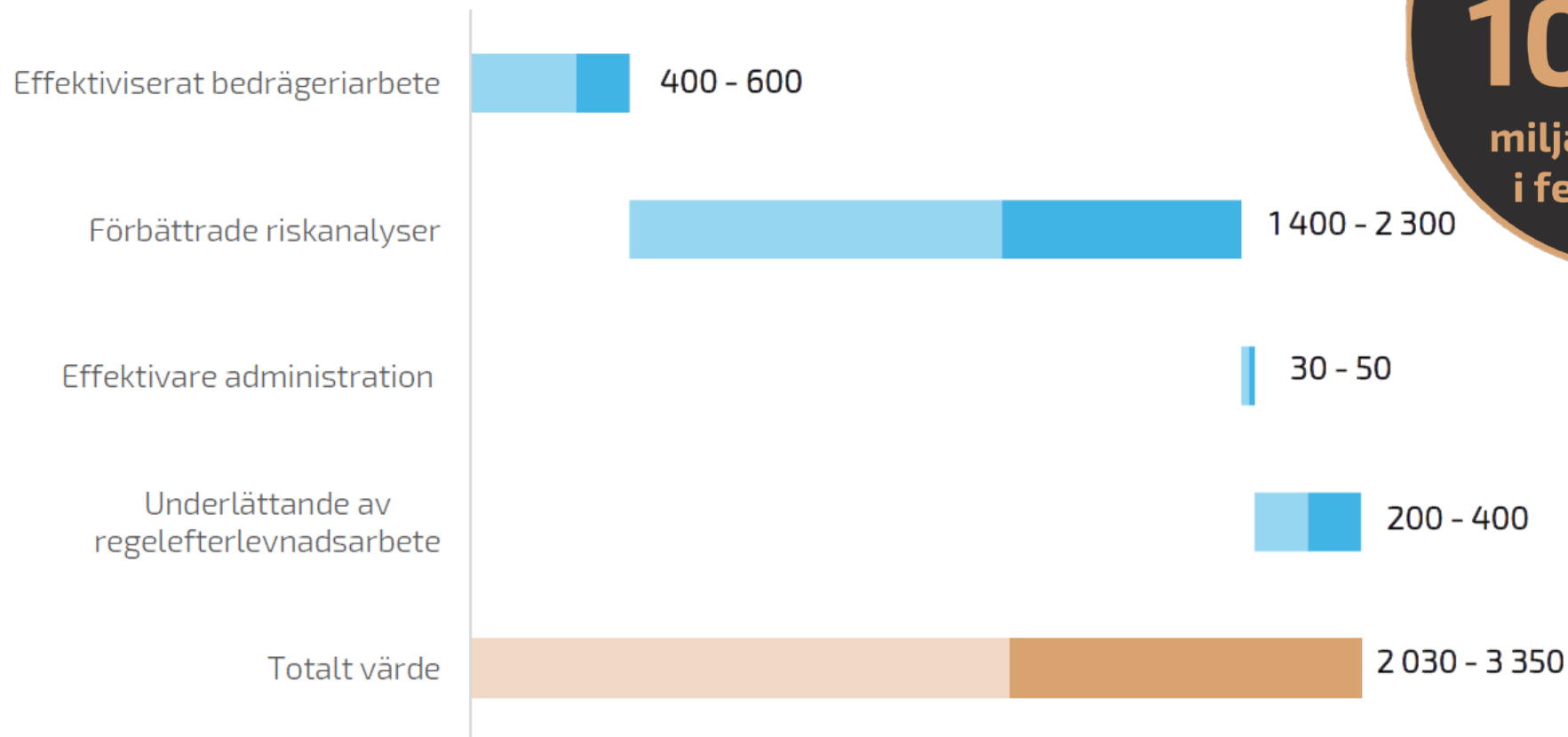
NYTTOR INOM INFORMATIONS- OCH KOMMUNIKATIONSTEKNIKSEKTORN, MNKR

Den case-baserade nyttoanalysen
visar på samhällsekonomiska
nyttor på

10 - 21
miljarder kronor
i fem sektorer

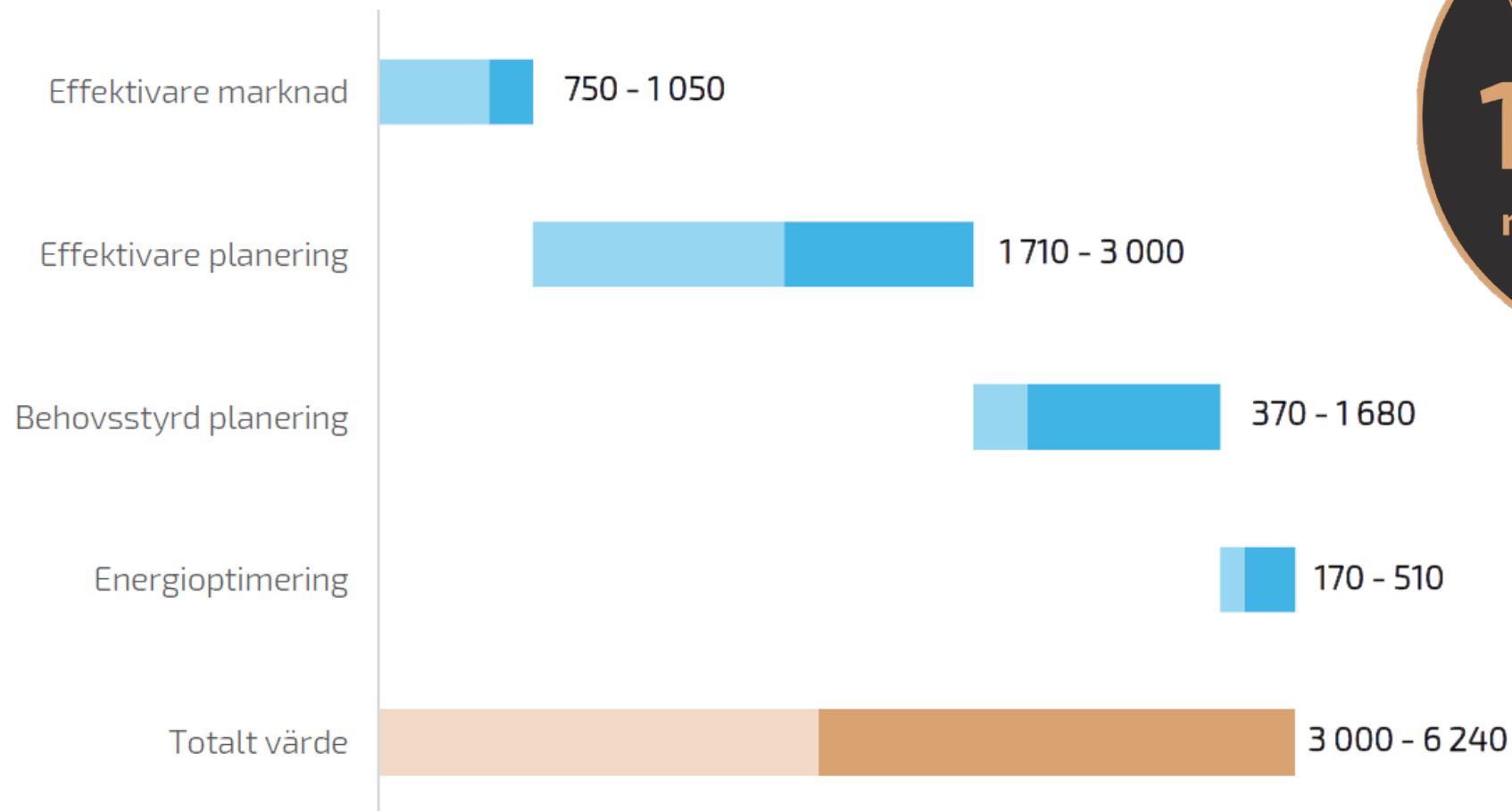
NYTTOR INOM FINANS- OCH FÖRSÄKRINGSBRANSCHEN, MNKR

Den case-baserade nyttoanalysen visar på samhällsekonomiska nyttor på

10 - 21
miljarder kronor
i fem sektorer

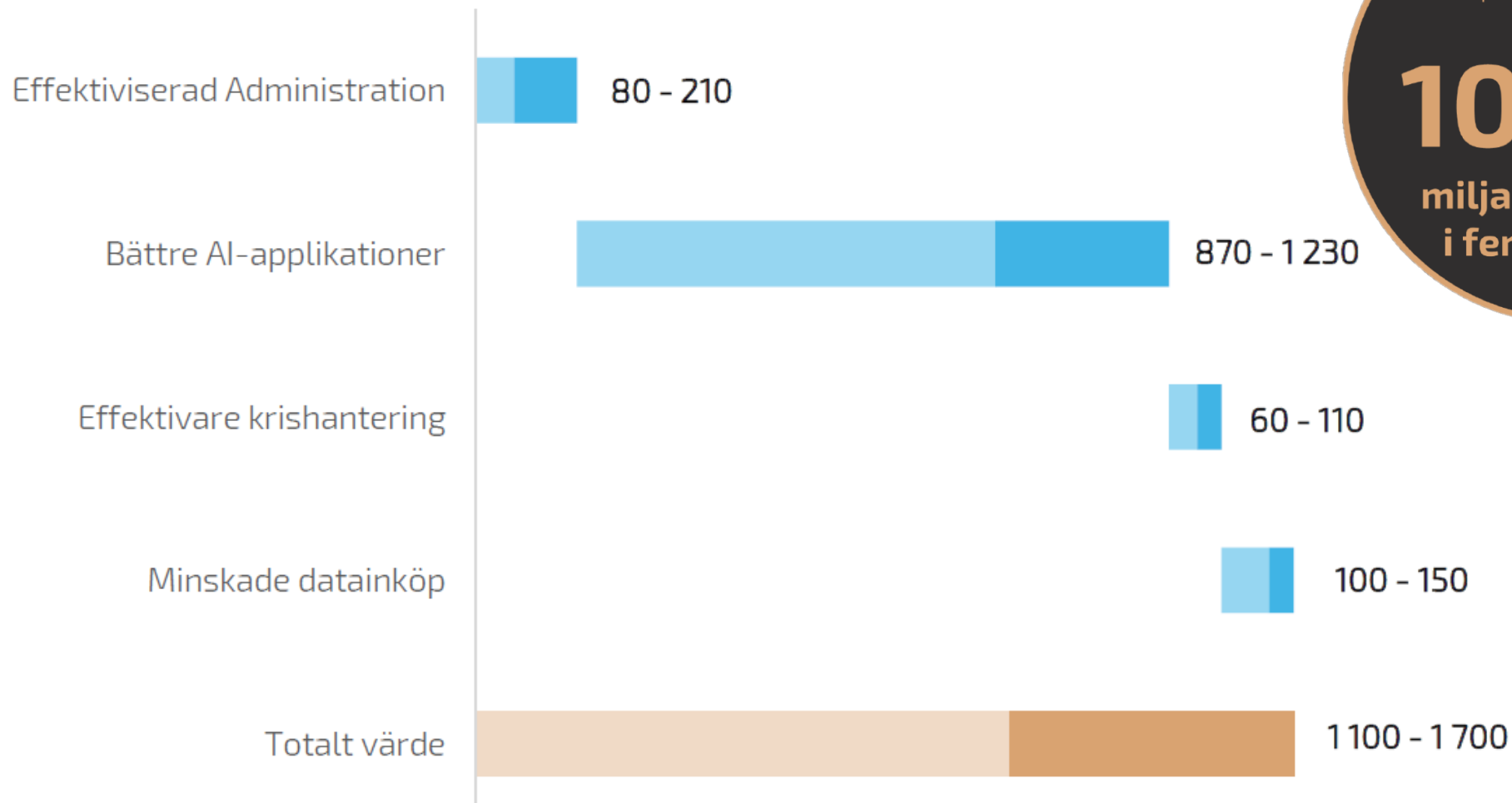
NYTTOR INOM SAMHÄLLSBYGGNAD, MNKR

Den case-baserade nyttoanalysen visar på samhällsekonomiska nyttor på

10 - 21
miljarder kronor
i fem sektorer

NYTTOR INOM OFFENTLIG SEKTOR, MNKR

Den case-baserade nyttoanalysen visar på samhällsekonomiska nyttor på

10 - 21
miljarder kronor
i fem sektorer

INDIREKTA NYTTOEFFEKTER

Gröna effekter

Främjande av biologisk mångfald, effektiviserat arbete i skog och mark och ökat användarvärde av naturen
Internationellt förenklat samarbete och tillgång till information som kan bidra till att lösa globala utmaningar gällande miljö- och klimatpåverkan.

Demokratiska effekter

Datadriven journalistik och transparens i offentlig verksamhet stärks.

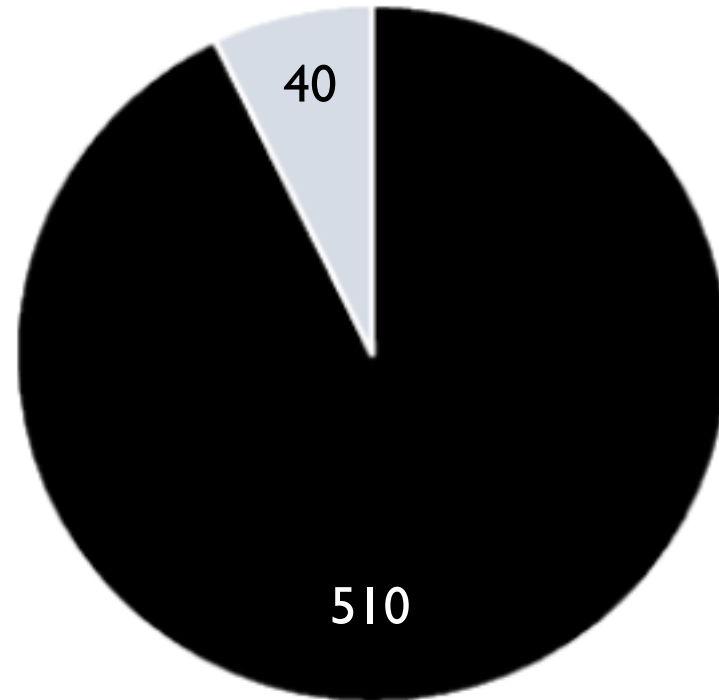
Regional- och näringspolitiska effekter

Företag på glesbygden kan hävda sig i konkurrensen på marknaden. Innovationskraft, tillväxt, klimat och konkurrens gynnas.

Förutsättningar för AI

AI inom det offentliga har stor ekonomisk potential och analysen pekar på att tillgängliggjorda föreslagna datamängder kan bidra till denna utveckling.

BUDGETÄRA KONSEKVENSER, CA 550 MNKR ÅRLIGEN

Förlorade avgiftsintäkter utgör den största budgetära konsekvensen

KOSTNADER PER MYNDIGHET OCH KOMMUNKOLLEKTIVET

Analysen är indelad i två faser

- implementeringsfas 1-4 år
- driftsfas 5-8 år

	Implementeringsfas		Driftsfas	
	Budgetär konsekvens	Varav intäktsminskning	Budgetär konsekvens	Varav intäktsminskning
Naturvårdsverket	1 mnkr	0 mnkr	1 mnkr	0 mnkr
Transportstyrelsen	3 mnkr	1 mnkr	3 mnkr	1 mnkr
Sjöfartsverket	5 mnkr	3 mnkr	4 mnkr	3 mnkr
SLU	6 mnkr	0 mnkr	4 mnkr	0 mnkr
Trafikverket	6 mnkr	0 mnkr	7 mnkr	0 mnkr
SGU	7 mnkr	4 mnkr	5 mnkr	4 mnkr
Bolagsverket	22 mnkr	15 mnkr	45 mnkr	15 mnkr
SCB	27 mnkr	26 mnkr	29 mnkr	26 mnkr
Kommunsektorn	141 mnkr	141 mnkr	141 mnkr	141 mnkr
Lantmäteriet	335 mnkr	321 mnkr	338 mnkr	321 mnkr
Total budgetär konsekvens	553 mnkr	511 mnkr	577 mnkr	511 mnkr

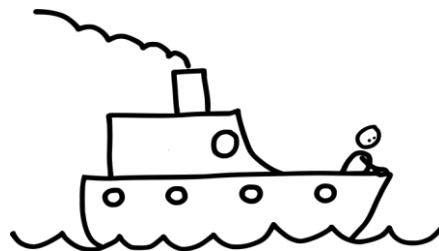
NYTTAN ÖVERSTIGER VIDA KOSTNADERNA

Nytta: 10-21 miljarder kronor

Behov av ökning av medel till informationsförsörjande offentliga aktörer: 550 miljoner kronor

Oavsett vilka datamängder som kommer att regleras som särskilt värdefulla på EU-nivå

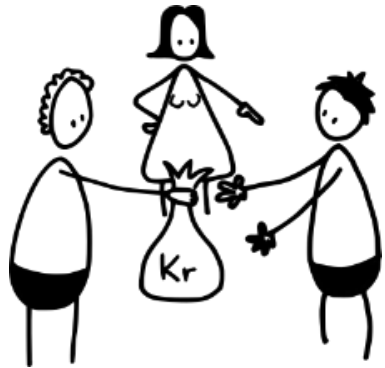
förordas att Sverige ändå väljer att säkerställa nyttopotentialen för hela förslaget.

FÖRSLAG TILL FINANSIERINGSLÖSNINGAR

FÖRSLAG TILL FINANSIERINGSLÖSNINGAR, MYNDIGHETER

Omfördelning av anslag
inom staten

Omfördelning utifrån
samhällesekonomiska effekter

Riktad beskattning

Tillskott av anslag via
reformutrymmet

FÖRSLAG TILL FINANSIERINGSLÖSNINGAR, MYNDIGHETER

I förslaget förordas

en omfördelning för avgiftsintäkter
som idag debiteras mellan offentliga organisationer

kombinerat med

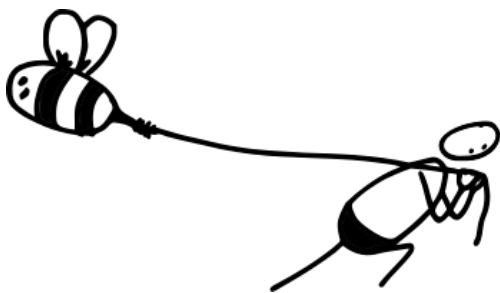
att resterande finansieringsbehov täcks av
anslagsökning via reformutrymmet.

**Tillskott av anslag via
reformutrymmet**

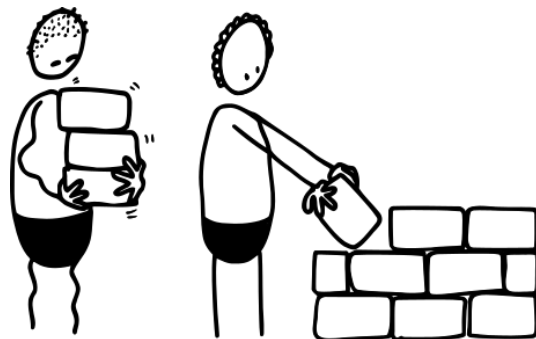

FÖRSLAG TILL FINANSIERINGSLÖSNINGAR, KOMMUNER

Kommunalskatt

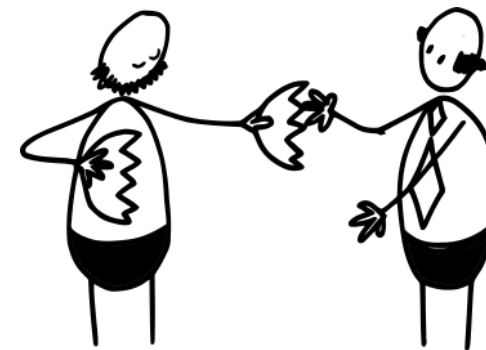
Avgiftsintäkter från kommunala bolag
för tillhandahållande av en plattform

Omfördelning av intäkter från
kommunala bolag

Statlig finansiering

FÖRSLAG TILL FINANSIERINGSLÖSNINGAR, KOMMUNER

I förslaget förordas preliminärt

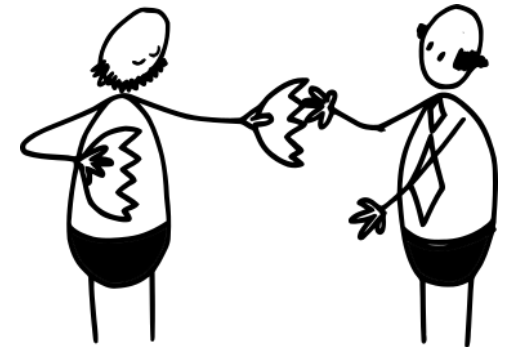
en omfördelning för de avgiftsintäkter som idag debiteras mellan offentliga organisationer

kombinerat med

att resterande finansieringsbehov täcks av statliga medel.

Dock behövs ytterligare analys av möjligheter och konsekvenser med alternativet för kommunerna.

Statlig finansiering

KOMMISSIONENS PROCESS

- Förslaget på EU-nivå ska vara klart i september
- Open Data Committee, som består av en representant från varje medlemsstat, röstar om de godkänner förslaget
- Genomförandeakten beslutas i början av 2021, om akten godkänns
- Implementeringstid bestäms i akten. Dock kan medlemsländer få en respit med upp till två år för verksamheter med avgiftsfinansierad informationsförsörjning